

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Deres ref: 2009/00371 ME/ME3 AUH:elt

Forslag til regler om produktplassering og korte nyhetsreportasjer for gjennomføring av AMT-direktivet i norsk rett - høringsuttalelse

Vi viser til departementets høringsbrev av 2010-11-17.

1. Generelt

Som det formodentlig vil være kjent, og slik det også er understreket i tidligere høringsuttalelser vedrørende gjennomføringen av AMT-direktivet i norsk rett, er Norsk Redaktørforening (NR) på generelt og prinsipielt grunnlag skeptisk til lovgivning som søker å regulere eller påvirke mediernes innhold. Vi har dessuten understreket at slik regulering i størst mulig grad bør være teknologinøytral. Vi har dermed også vært skeptiske til å utvide virkeområdet for spesialreglene i kringkastingsloven til å omfatte andre tekniske formidlingsplattformer. Dette både fordi enhver regulering av frie medier bør holdes på et minimum, men også fordi et slikt lovpolitisk veivalg lett vil lede inn et landskap hvor det er svært vanskelig å navigere, et problem som også det foreliggende høringsnotat illustrerer. Våre anmerkninger til høringsnotatets forslag til materielle regler må sees i lys av dette.

2. Produktplassering

Minst to potensielt kryssende hensyn gjør seg gjeldende i spørsmålet om produktplassering i kringkastingsprogrammer eller audiovisuelle medietjenester. På den ene siden er det viktig at norske tilbydere av slike tjenester, og norske produksjonsmiljøer ikke svekkes, ved at de ikke kan etablere robuste finansieringsmodeller. På den annen side er det helt avgjørende at heller ikke den journalistiske troverdighet og redaksjonelle uavhengighet svekkes. Det siste hensynet bør etter vårt syn primært ivaretas gjennom Vær Varsom-plakaten og Tekstreklameplakaten, som begge har tilslutning fra nær sagt alle seriøse aktører i det norske mediemarkedet. De vil dermed være forpliktet til å opprettholde klare skiller mellom redaksjonell omtale og betalt innhold, uavhengig av hva lovverket måtte oppstille av regler. Når presseorganisasjonene ikke har sett det store behovet for å oppheve de lovreguleringene som gjelder for kringkastingsområdet, har det blant annet sammenheng med at det er stor grad av samsvar mellom lovreglene og mediernes eget regelverk, hva gjelder det å skille mellom redaksjonelt materiale og markedsføring.

I likhet med de seriøse aktørene på området, er Norsk Redaktørforening opptatt av å verne om troverdigheten til *det journalistiske innholdet*. Troverdighet er journalistiske mediers viktigste aktivum. Derfor mener vi også prinsipielt at det mest naturlige er at det enkelte medium, og den enkelte ansvarlige redaktør, står nærmest til å vurdere hva som bidrar til å svekke eller styrke den samme troverdigheten. På det grunnlaget, og sett i lys av at norske aktører i minst mulig grad bør diskrimineres i forhold til det internasjonale markedet, har vi ingen innvendinger mot forslaget om å lette på kringkastingslovens regler om produktplassering.

Når departementet begir seg ut på den veien, og på de premisser som legges til grunn, vil vi likevel tillate oss å problematisere ett punkt i det foreliggende forslaget. Departementet slår sammen "filmer, serier, sportsprogrammer og lette underholdningsprogrammer". Vurdert ut fra journalistiske kriterier, fremstår det for oss underlig at sportsprogrammer kategoriseres sammen med de rene fiction-produksjoner. Sportsprogrammer vil i utgangspunktet naturlig høre hjemme sammen med de journalistiske programmene, og de bemannes da også av profesjonelle journalister, som skal jobbe på journalistiske kriterier. Vi mener derfor sportsprogrammene bør tas ut av den kategorien hvor det åpnes for produkt plassering.

3. Korte nyhetsreportasjer

For Norsk Redaktørforening er det viktig å sikre mediene mest mulig lik tilgang til begivenheter av nyhetsmessig interesse. Vi mener det er unaturlig å definere hvilke typer begivenheter eller hvilke helt konkrete begivenheter som skal gi denne adgangen. I prinsippet må den kunne omfatte enhver begivenhet som er belagt med eksklusive senderrettigheter. Samtidig mener vi at reguleringen av adgangen til materiale for korte nyhetsreportasjer må skje på en slik måte at de gir muligheter for bruk av materialet i første programmerte nyhetssending etter at begivenheten har funnet sted. Det mest naturlige, etter vårt syn, vil være å regulere dette lovteknisk i åndsverkloven, slik det er foreslått i utkastet.

I tråd med prinsippene for redaksjonell frihet og mangfold, mener vi det mest naturlige er at de medier som ønsker det, så sant dette er praktisk mulig, gis tilgang til selve begivenheten, fremfor tilgang til signalene fra den aktøren som sitter på de eksklusive sanntids-rettighetene. Vi tar ikke stilling de mer detaljerte spørsmål som reises, slik som utdragenes lengde, godtgjørelse osv.

Oslo, 2011-02-14

Med vennlig hilsen
for Norsk Redaktørforening

Arne Jensen
ass. generalsekretær